

UJ CIMBORA

IRODALMI LAP GYERMEKEK SZÁMÁRA

Inregistrat la Trib. Cluj S. III. sub Nr. 847—1938.

Jöjjetek falura, városi gyermekek!

Jertek hozzánk, jertek, városi gyermekek. Milyen jó lesz itt a szünidőben nektek. Napfény s levegőben, kipirul orcátok. Friss tej, barna kenyér, vár nálunk majd rátok. Jöjjetek, jöjjetek, szeretettel várunk, majd meglátjátok, hogy milyen jó lesz nálunk.

VI. ÉVFOLYAM
17. SZ.

1938. JULIUS
1.

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER - SZERKESZTI: FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: CLUJ, STR. BARON L. POP No. 5. - TELEFON: 18-87.

Emlékezés egy transzilvániai magyar nagyasszonyról.

Egy melegszívű, munkáséletű, nemes gondolkodású magyar nagyasszonyról emlékezünk ez alkalommal. Dr. Boros György unitárius püspök nejeről, akit váratlanul, hirtelen ragadott el a kérlelhetetlen halál szerető környezetéből. Szomorúság fog el bennünket, amikor kis lapunk drága, melegszívű, pártfogó nagyasszonyáról emlékezünk. Juni-
nius 8-án a rózsák hónapjában, ragyogó szép tavaszutói napon kísértük ki virágkoszoruk-

tól borított, drága testét rejtő koporsóját a házsongárdi temetőbe. Utolsó útjára kísértük a Nagyasszonyt, akire hálás visszaemlékezés-
sel gondolunk azért a szeretetért, jóakarátú támogatásért, érdeklődésért, amellyel kis lapunk minden munkáját, tevékenységét kísérte.

Hosszú munkás, áldásos élete után boldog, csöndes pihenést kívánunk a házsongárdi temető árnyas fái alatt...

Ferenczy L. Marcella.

Ugyan mi ez itt a képen
Virág-e vagy gomba?
Se nem virág, se nem gomba,
hanem az Ilonka!
Nagyanyónak kalapjában
— a mely nagyobb nála
olyan bájos, majd megeszi,
aki egyszer látta.

Mariska néni.

Kertészkedjünk kis cimborák!

Nézzük csak meg a kertészkedési kis nap-
tárunkat! Mik a teendőnk július hónapban? Juni-
us közepéig kiültettük az utolsó palán-
tákat is. Ezeket gondozni kell. Öntözni estén-
ként. Reggel napkelte után már nem szabad
öntözni. Irtani kell a burjánt, giz-gaszt és
megkapálgatni a növekedő palántákat. Aki-
nek nefelejts, szászszorszép virága volt, az,
mivel azok magvai már megértek, vagy a
szászszorszépé erőben vannak, azokat szépen
megszedi és napon megszáritja. Úgy gondoz-
zátok virágaitokat, hogy amennyi magot ta-
vasszal ajándékba kaptatok, annyit ősszel
visszaküldhessetek. Aki jövőre nefelejtset
akar, az most vessen magot belőle a hó elején.

Julius — a virágníllás legszebb ideje. Az
ügyes kertészkedő kis cimborá most már gyö-
nyörködhet munkájában. Kis kertje tele van
nyíló virággal. Sorra nyílnak, nyiladoznak a
kékbojt, a viola, a kisasszonycipellő, a török-
szekfű, a portulácska, dohányvirág, a kassai
rózsa, cinia s majd a verbéna és az őszirózsa.
A városi kis cimborák cserepeiben is szépen
fejlődtek a muskátli, szászszorszép, meg a pe-
tónia. Csak akkor igazi öröm a gyermek
öröme, amikor látják, hogy nem hiába kertész-
kedtek, megérik a legnagyobbat, hogy nyílni
kezd a viráguk.

A IV. toborzó-verseny.

Egyik kis cimborá betoborozza a barát-
ját, a barátja az ő barátját s így folyik lel-
kesen a IV-ik toborzó verseny. A helyi kis
cimborák szépen kitesznek magukért, a vidé-
kiek azonban alusznak. Ej! ej! munkába kell
lépni nektek is vidéki kis cimborák. Ha
egyedül, magatok nem tudtok toborozni, kér-
jétek meg a felnőtteket, hogy segítsenek nek-
tek! Karácsonyig minden kis cimborá tobo-
rozzon legalább egy új kis lelket. Így a szá-
munk éppen megegyezzen annyi lesz. S ha
megerősödünk, büszkén mondhatjuk, hogy a
saját erőnkől értük el ezt a szép eredményt.

Legutóbbi eredmény:

Szabadi Babuka Buc. toborozta Fehérvári
Zoltit Buc. Szilveszter Lajos Cluj Aszalós Györ-
gyöt, Sántha Károlyt és Mihályt, Meisner Éva
Pfeffermann Dórát Tg.-Mures; Cluj: Föedl Grete
Weiss Magdust és Klárát, (Weiss Irénke Rosen-
feld Károlyt és Lilyt, Weiss Rózsikát, Klein
Aranka Langer Ottót, Rosenfeld Károly Lus-
tig Károlyt, Daróczy Bözsi Hajdu Klárit, Gás-
pár Pál Péter Istvánt, Balogh Margit Szigyártó
Ilonkát.

Vissza !

(Édesanyámnak)

Írta: **Dezida Jenő**

*Álmodjuk vissza most magunkat:
hogy volt tizenkét év előtt —
Istenem, hogy elfelejtettem
a kis ruhát, s a kis cipőt!*

*Mikor fiadat gyorsan vitte
hat esztendő, kis fürge lába
és reggelenként kézenfogva
Kisértél el az iskolába.*

*Arcomat sokszor összecsipte
a vén apó, a jéghideg Tél —
Te meleg szájjal megcsókoltad
és megkérdezted: Hogy feleltél?*

*Tisztázni akkor a nagy kérdést
fiadnak több volt még a mersze...
— Álmodjuk vissza most magunkat
egy két napra, órára, percre!*

*Álmodjuk vissza most magunkat:
hogy volt tizenkét év előtt —
Juttasd eszembe újra, újra
a kis ruhát, s a kis cipőt.*

*Álmodjunk nagyon, nagyon szépet,
ringatózz szépen el velem,
álmodjuk most a régi álmot,
hogy ne féljek a kebleden!*

*Mert elhagyjuk az iskolát már,
de iskolánk az élet épen
s hozzám most már oly közel van
s most már erre az utra léptem.*

*Álmodjuk vissza most magunkat
és álmunk ne legyen hiába...
Maradj mindig félő fiaddal
és kísérd el az iskolába!*

DSIDA JENŐ

Egy kedves jó ismerősünktől, jó barátunktól veszünk örök búcsut e sorokban. Költőtől és újságírótól, aki annyi sok szép versével szerzett gyönyörűséget az olvasgató embereknek. A költőtől, a fiatal Dsida Jenőtől búcsúzunk, aki nemcsak szűkebb transilvaniai magyar társadalmunknak, de az egész egyetemes magyar irodalomnak büszkesége volt. Lelkének csodagazdag termőkertjéből lehelletkönnyűséggel szálltak fel a legszebb verspilangók.

Ti mostani kis olvasók! nem értitek még meg, hogy mért veszteség ennek a fiatal poétának a halála, mert az utóbbi években nem írt gyermekverseket Dsida Jenő, s így a verseit nem ismeritek. De a felnőttek, akik ma orvosok ügyvédek, kereskedők, akik a ti szüleitek, azok nagyon jól emlékeznek ő rá, az első s az utána következő sok-sok, szebbnélsebb versére, amelyek azokban az években jelentek meg, amikor még ők voltak kis cimborák s a boldog emlékü Elek nagyapó mondta a mesét a régi Cimbora-ban. Kérjétek csak el szüleitektől a régi Cimbora köteteket s lapozzatok vissza benne, látni fogjátok, hogy ezekben az években egyik főerőssége volt a fiatal alig 17—18 éves Dsida Jenő Elek nagyapó Cimborájának. Az 1924—25-ös években pl. majdnem minden számban jelenik meg verse. A mai számunkban közölt gyönyörű verse is 1925-ből való. Itt, a Cimbora-nál kezdte meg költői munkássát, szárnypróbálgatását Dsida Jenő. Bár azok, akik a különböző transilvaniai lapokban megemlékezéseket írtak az életéről, e tényről nem tettek említést, kétségtelen, hogy az Elek nagyapó biztatása, szeretete, nagyrabecsülése nagyban hozzájárultak annak a magabízásnak, öntudatnak a kifejelesztéséhez, amely felfelé ívelő pályáján a sikerekhez vezette. A művész, a költő, az író kiindulásának kedvező, vagy kedvezőtlen körülményei mindig rányomják bélyegüket az író

egész egyéniségére. Dsida Jenőt Benedek Elek már, mint fiatal, kezdő poétát nagyrabecsülte, s ez a kedvező légkör alkalmas volt a költői lélek szárnybontogatására.

Versei annyira a lélek mélyéből születtek, olyan mélyen vésődtek be az akkori kis olvasók lelkébe, hogy ma, mint felnőtt nagy emberek, mint szülők is visszaemlékeznek rájuk. *Hugomhoz, Juliska bánata, Templomban, Az erdődi várnál, Estharangok, Édes anyuskám, Szivárvány* ma is visszahozzák a régi hangulatot, mintha csak tegnap írta volna e verseket.

A Cimbora-ban megkezdett munkásságát a satumarei középiskolai tanulmányai befejezésével Clujon folytatta, ahol a jogi fakultásra íratkozott be. A Pásztortűz c. folyóiratnak Reményik Sándor mellett közel tíz évig volt technikai szerkesztője. Dolgozott az oradeai „Magyar Lapok“-nál, mint lapszerkesztő. A legutolsó időkben a „Keleti Ujság“ szerkesztőségi asztala mellett fejtett ki tevékenységet, s mint a „Keleti Ujság“ megemlékezik róla, valóságos apostoli tűzzel harcolt a magyar nyelv pallérozásáért, szebbé-tételéért.

Megjelent verseit két kötetben gyűjtötte össze. Egyik kötet „Leselkedő magánv“, a másik pedig „Nagycsütörtök“ címen jelent meg.

Tagja volt fiatalon, a Transilvaniai Irodalmi Társaságnak, a Katholikus Akadémiának, a Pen Klub romániai magyar szakosztályának.

Halálát súlyos, hosszantartó betegség előzte meg. Elhunytával a fiatal költő és író-nemzedéknek egyik legkiválóbbját veszítettük el.

De panaszra azért szánkat nem nyíthatjuk, mert az Isten bölcsőbb nálunk, Ő tudja mit, miért tesz, s egyikünket, másikunkat miért hív el fiatalon magához...

Ferenczy László Marcella.

A cigány meg a Flinci.

Irta: **Horváth Sarolta.**

Ismerek én két kis cicát,
Egy fehéret, meg egy tarkát.
Jó dolguk van ám ezeknek,
Sohasem is keseregnek!

A fekete neve: Cigány.
Hej, be huncut, de nagy zshivány!
Méltó társa neki Flinci,
Akármilyen inci-finci.

A papi-lak egész tája
A két cica víg tanyája.
Fű, fa, virág jó barátjuk,
S őket mindig együtt látjuk.

Cigány-mama komolyabb már,
Fa tetején ő nem ugrál.
De a nagy fűben heverész,
És — ha nem lusta — egerész.

Hanem olyat még nem láttam,
— Pedig sok földet bejártam
Amit a kis Flinci művel
A bokorral, fával, fűvel!

Most meglapul, most felugrik,
Földhöz símul, kinyújtózik.
Neki fut a fenyőfáknak,
Melyek mind-mind reá várnak.

Huncut szemmel néz le onnan,
Szinte büszke, hogy ő hol van.
Egyet gondol, le is ugrik,
Gombolyaggá qonbolyodik.

Mosakodni nagyon szeret,
Nem mint a sok piszkos gyerek.
Ezért — lányok, kis legények,
Róla példát vehetnétek.

A pulykamérgű szabó.

Apró unokáinak meséli ELEK nagyapó.

Volt egyszer egy szabó, egy pulykamérgű cingár szabó s annak felesége. Amilyen mérges, házsártos, veszekedős volt a szabó, olyan szelíd, alázatos volt az asszony. Hát, túrte szegény asszony, amíg túrhetette a verést, de egyszer csak elfogyott a „tűrőm-fa“, elszakadt a türelemfonál s panaszra ment a bíróhoz. Hiszen, azért bíró a bíró, akár mit mond a rigó, hogy így huncfut, úgy huncfut, — hát, igen, azért bíró a bíró, hogy igazságot tegyen, a faluban csend, rend legyen. Tett is hát igazságot, dutyiba záratta a mérges uraságot, hét nap s hét éjjel kényéren s vizen tartotta, hogy a szeme zöldet-vereset látott az ebadta pulykamérgű cingár szabójának.

— Hallod-e, te pulykamérgű cingár szabó, mondotta a bíró, amikor a dutyiból kieresztette, — mehetsz Isten hírével, de előbb megfogadod, feleséged békében hagyod, sem nem szíded, sem nem vered, jót, rosszat megosztasz vele, add a szavad s ajánld magad!

— Meg, meg, meg, megfogadom, mekgett a pulykamérgű, cingár szabó, adom a szavam, ajánlom magamat.

Hazament a pulykamérgű cingár szabó s mintha kicserélték volna, olyan kedves, olyan nyájas lett a pulykamérgű, veszekedős, verekedős cingár kis szabó, hogy az, — hiszitek, nem hiszitek, — ki sem mondható. Az ám, de csak egy hétig tartott az ő nyájassága, ked-

vessége, megint zsémbelt, házsártoskodott s az ebadta közben azon törte a fejét, hogy verje meg a szegény asszonyt, de úgy ám, hogy verje is, ne is verje. Addig-addig okoskodott, egyszer aztán észbe kapott, koppintott a homlokára, se szó, se beszéd, belemarkolt a hajába szegény asszonyának, huzta, ráncigálta, tépte meg cibálta. Bezzeg, hogy a szegény asszony soká ezt nem állta, kiszaladt az udvarra, futott, futott jobbra, balra, pulykamérgű cingár szabó mindenütt nyomába a rőföt, az ollót dobálta utána s hogyha eltalálta, nagyokat kacagott, ha el nem találta, szörnyen bosszankodott.

Igy egy hétig, így kettőig, így háromig, amíg a szomszédok megunták a zenebonát, mentek a bíróhoz: tegyen igazságot, ne tűrje e cudarságot. S mert a bíró, akármit mond a rigó, hogy így huncfut, hogy úgy huncfut, — vala igazságos, pulykamérgű, veszekedős, cingár szabót hívatta magához.

— No, ebadta, verekedős, veszekedős, pulykamérgű cingár szabó, förmedt rá a bíró, hát te megint verekedel? Emlékszel-e, mit

fogadtál s arra még kezét is adtál, nem veszekszel, nem verekszel, jót, rosszat megosztasz véle s több eféle?

— Meg, meg, meg, meg, megfogadtam, mekegett a pulykamérgű cingár szabó s amit fogadtam, meg is tartottam. Egyszer is őt meg nem vertem, csak a haját fésülgettem.

— Igazán?

— Igazán. Ő azonban elszaladott, hoppon hagyott. Mit tehettem? Utána eredtem, vissza-csalogattam s merthogy szavam nem hallotta, az ollót utána dobtam. Mit fogadtam, megtartottam: jót és rosszat megosztottam. Ollóval, ha eltaláltam, — nekem volt jó s neki rossz, hogyha pedig elhibáztam, neki volt jó s nekem rossz.

— Ej, ebadta, cudar fattya, pulykamérgű, verekedős-veszekedős cingár szabó, ripakodott rá a bíró, ahol ni a dutyi ajtó — s másodizben kiró rája két hetet, tiszta vizet s kenyeret.

Ha a bíró a két hetet, tiszta vizet s a kenyeret ki nem rója, az én mesém tovább folya. Ugy bizony!

Altató dal.

Szeretitek-e a kis testvérekéteket, Gyermek? Az egészen picinyekre gondolok, akik bizony sokszor kárt is csinálnak Néktek, mikor a keservesen elkészült kötést nagy szakértelemmel bontogatják, vagy a nagy testvére iskolás könyvében lapozgatnak képek után kutatva, amit aztán ki is szeretnének tépni.

En most arra kérlek benneteket, hogy nagyon szeressétek ezeket a parányi jövődö

kis cimborákat. És ha Édesanyátok nem ér rá, szívesen játszatok velük. Itt küldök két altató dalt, egyiket a fiu testvér énekelheti, másikat a leány, csak a dallamát kell megkérdeznetek édes szüleitektől, ha nem tudnátok. Énekeljeteek szépen, csendesén, meglátjátok, hogy elalszik a kis cimborá.

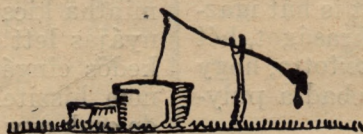
Leányka altató dala: „Nincsen annyi tenger csillag“ dallamára.

- I. *Hájszi Baba, kicsi Baba aludjál, aludj szépen s angyalokról álmodjál.
aludjon a kicsi virág csendesén, akkor szereti testvére, s játszik vele szívesen.*
- II. *Anyukája, Apukája szereti, ha alszik, mindenki őt kedveli.
En is veszek néki egy szép madárkát, az őrizze minden este az ő drága szép álmát.*

Fiúcska dala: „Maros vize folyik csende-sen“ dallamára.

- I. *Hájszi Baba, hájszi csendesén, aludjon az én kis kedvesem.
Ha alszik, akkor lesz ő jó kis leány, Majd húsvétkor meglocsolom ám.*
- II. *Álmában angyalok eljönnek, s körülötte táncot lejtene.
Muzsikálnak lágyan, csendesén, csak aludjon az én kedvesem.*

Sch. Sillay Erzsébet.

A három mészárosmester.

Népmese. — Elbeszéli: **Teleky Dezső.**

A gazdákkal hamar megcsinálta a vásárt. Még külön bőséges áldomást is ígért nekik. Nem sokat alkudott, fizetett, mint a köles, volt miből! No, ha volt miből, egy-kettőre a vásár valamenyny négy lábú állata Gavalléros mester tulajdona lett. Hatalmas csordában indította meg a menetet. Ő maga lovagolt az élen, s az országútra kiérve, felvette a rablóvezér álarcát, hogy senki őt meg ne ismerje. Amint mentek, mendégéltek, egyszer csak látja, hogy szembejön két lovas atyafi. Már messziről felismerte őket. Talléros és Galléros volt a két lovas, akik a kanyargós országúton csak most jutottak idáig.

Gavalléros elváltoztatott hangon kiáltott reájuk: Pénzt vagy életet!

Több se kellett! A két vitéz mester, azt gondolván, hogy rablóbandával állnak szemközt, ill' a berek, nádak, erek, lekotródtak az útról, s mezőkön, szántóföldeken át hanyatt-homlok nyargalva, nagy kerülővel tértek ki a csorda elől.

Gavalléros jót kacagott a markába: „Ezeket aztán alaposan megijesztettem!” — ismételte magában, s olyan jó kedve támadt, hogy egész úton versenyt fűtyürészett a cinkékkal és a sárgarigókkal.

Már alkonyodott, mikor kis városkájába hazaérkezett. Itt már levetette álarcát, s mint valamilyen diadalmas hadvezér vonul át az utcákon. Akik látták a nagy turma juhok, a rengeteg sok marhát, sertést, álmélkodva megálltak:

— Kié ez az óriási csorda? — kérdezték minden oldalról.

— Az enyém! Egyedül az enyém! Levágásra vettem a saját pénzemen! — válaszolta Gavalléros minden kíváncsikodónak.

El lehet képzelni, mily gyorsan terjedt el a csodahír. A városban másról sem beszéltek. Hogyan történhetett ez a hihetetlen méretű vásár? Hisz Gavalléros mester szegény ember. Hogy jutott annyi pénzhez? Itt valami titokzatoság lappang! Nem tiszta a dolog! Lám, lám! Egyedül ment a vásárba! Vajjon a másik két társa hol van? Eddig mindig együtt mentek, együtt jöttek! Valóban különös!

A sok találgatásból pletyka lett. Mindenki tudott valami újat. A végén az a hír kelt szárnyra, hogy Gavalléros két gazdag társát megölte s kirabolta, mert ezt a teméntelen sok állatot csakis rablott pénzen vehette.

A hír eljutott a főbíró fülébe is. Gavallérost mindjárt lefogatta s kezdődött a vallatás. A gyilkosság gyanúját megerősítette az is, hogy Gavalléros csizmáján vérnyomok látszottak, kése markolatig véres volt, zsebében álarcot találtak.

Gavalléros nem sok vallatás után beismerete, hogy embert ölt, s azt is, hogy a megöltnél sok

pénzt és drágaságot talált, amelyeket eltulajdonított, de, hogy ki volt az, akit késével leszúrt, konokul titkolta, semmikép sem akarta bevallani. Viszont azt élénken hangoztatta, hogy sem Tallérost, sem Gallérost nem ölte meg, bár találkozott velük, de a vásárba nem mentek együtt, mint máskor. Másnap összeült a kupaktanács s a főbíró elnökletével kimondta Gavallérosra a halálos ítéletet. Mivel Talléros és Galléros még nem érkeztek haza, pedig a szomszédos nagyvásárból már rég haza kellett volna érkezniök, (amint Gavalléros is már tegnap délután hazaérkezett), az egybehangzó gyanúkok napnál világosabban igazolják, hogy mindketten gyilkosság áldozatai lettek. A gyilkos nem más, mint Gavalléros mester, aki beismerete, hogy a nagyvásár napján embert ölt, s pénzt rabolt.

Gavalléros az ítéletet egykedvűen hallgatta végig. Nem volt semmi megjegyezni valója. Csak arra kérte a bíróságot, hogy az ítélet végrehajtását halasszák el délutánig. Akkor majd — igenis — napnál világosabban kitűnik az ő ártatlansága a kettős gyilkosságban.

A bíróság azonban nem azért volt rögtönítélő bíróság, hogy az ítélet végrehajtását elhalassza. A város végén felállították az akasztófát, s Gavallérost katonai őrség fedezete alatt vitték a vesztőhelyre. Nagy bámuló-népség kísérte utolsó útján. De nini! Amint kiértek a városból, kik jönnek szembe lóháton? Hát bizony Talléros és Galléros uraimék, akik megdöbbenve látták a megbilincselte Gavallérost, a pirosruhás hóhért, a katonaságot, s a tolongó ember-tömeget.

De még inkább megdöbben a főbíró, az érdemes kupaktanács tagjaival együtt. Szemük, szájuk tátva maradt. Még ötölni-hatolni sem tudtak, nemhogy szóhoz jutottak volna. Ugy kapkodtak levegő után, mint a szárazra vetett potyka.

— No mi az, kegyelmes, körültekintő bírói kar? — kiáltotta feléjük Gavalléros mester olyan érces hangon, hogy azt mindnyájan meghallhatták. — Hát vajjon igazságos ítélet az, mikor kellő bizonyíték nélkül, csupán látszatra halált mondtok ki valakinek a fejére? Látszatra ítélkezni, halálos vétek! Valakit ártatlanul elítélni, égbekiáltó szégyen! Csak próbára akartam tenni igazságérzéseket. Mondhatom, hogy a próba sikerült. Mivel az utolsó perc elérkezett! Most már megmondhatom nektek, hogy kit öltem meg! Hát tudjátok meg, polgártársak, hogy én Cifra Péter bandavezért öltem meg s annak rablott pénzét és kincseit vettem magamhoz!

Helyeslő és örvendező moraj zúgott a tömegben át.

— Aki nem hiszi, annak bebizonyítom. A hullá még biztosan az erdőben fekszik.

— Menjünk oda mindnyájan! Nézzük meg a hullát!

— Én megismerem a gazembert! — hangoskodott egyik a tömegből.

— Én is! Én is! — bizonygatták többen.

Mindnyájan megindultak az erdő irányában. Még vagy 20—25 katona is velük ment. Nemsokára felértek a Kerek-erdő tetejébe.

A rablóvezér ott feküdt érintetlenül. Felismerték. Valóban ő volt az.

— No, itt van a véreskezű haramia. Látjátok-e? Megmentettem tőle a várost és az egész vidéket! — mondta Gavalléros nyugodtan. — S most ha sípomba fújok, az erdő minden részéből meg fognak jelenni a rablóbanda betyárjai. Zöld egyenruhában lesznek. Fogjátok meg őket, katonák, s végezzetek velük!

Befújt a sípba, csak úgy csengett az erdő. Nemsokára futólépésben közeledett a tizenkét rabló. Mikor észrevették a veszedelmet, már késő volt. Valamennyit körülfogták, s kegyelem nélkül agyonverték.

Ezek után nagy örömmámorban kísérték haza Gavalléros.

Talléros és Gavalléros, a két álnok barát, mikor megtudták, hogy Gavalléros udvara tele van négylábú jószággal, azt sem tudták, hogyan hizelegjenek neki. Még meg is ölelték, s dicsérték, hogy milyen pompás rablófogást rendezett.

— Látjátok-e, hogy a szegény embernek is lehet esze, sőt ebben az esetben még több volt, mint nektek, gazdagoknak! — felelte Gavalléros nyomatékosan.

— Bizony neked jól sikerült a vásár, de mi úgy tértünk haza, ahogyan elindultunk. Sem a vásáron, sem a szomszéd falvakban nem találtunk egyetlenegy vágómarhát sem. Pedig felkutattunk minden valamirevaló helyet. Azért jöttünk haza ilyen későn!

— Így kellett nektek! Megérdemlitek a leckét! Én vásároltam össze a vásár minden állatját azzal a szándékkal, hogy nektek egy se jusson. Ezzel akartam megbüntetni a ti kapzsiságotokat és részvétlen szíveteket! Ebből az esetből tanuljátok meg azt, hogy a tisztességes embert, azért, hogy szegény, sohasem szabad lenézni s mellőzni! A marhákból pedig egyetlen darabot sem adok nektek. Ez magától érthető.

A piactérre érkezve, Gavalléros egy kőasztalra lépett, s onnan a következő beszédet intézte a nagyszámú közönséghez:

— Polgártársak! Kijelentem előttem, hogy a rablóvezérnél talált pénzből nekem egy garas sem kell! A megvett marhákat a szegé-

nyebb gazdák közt osztom széjjel, az arany- és ezüst pénzt pedig a szegény emberek közt. Egyéb kincset és csecsebecsét a jogos tulajdosoknak adom ki, ha előttem jelentkeznek.

A nagylelkű kijelentés nagyon tetszett a népnek. Vállukra emelték Gavalléros, taps és éljenzés közben kísérték haza. A polgárok a főbíró és a tanácsosokat szégyenszemre elcsapták állásaikból, s Gavalléros kiáltották ki főbírónak. Az egész város csak benne bízott. Gavalléros a nagy megtiszteltetést köszönettel fogadta el, de azért a mesterségét sem hagyta félbe.

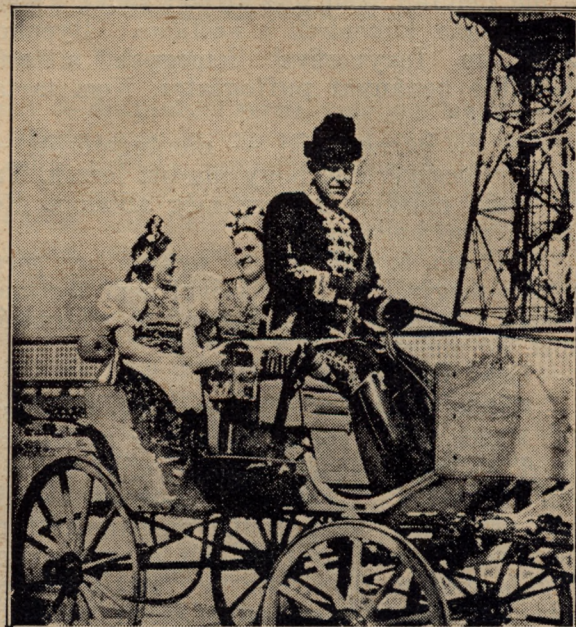
Üzletét nemsokára tíz segéddel kellett folytatnia, olyan jól ment a dolga. Mindenki csak Gavalléros, a főbíróhoz szerezte be napi hússzükségletét. Talléros és Galléros mészárszéküket akár be is zárhatták volna. Egy év múlva még szegényebbek lettek, mint amilyen Gavalléros volt annak idején.

Szegénységük megtörte őket. Lélekben a javulás útjára tértek. Szerények lettek. Szerényen mentek Gavalléros, a főbíróhoz ügyes-bajos dolgaikban olykor-olykor jótanácsot kérni tőle. Bizony jobb helyre nem is folyamodhattak volna, mert Gavalléros alapjában véve továbbra is jóindulatú barátjuk maradt. A kemény büntetést csak azért rótták ki rájuk, hogy lássák be, milyen csúnya a szegénység megvetése. Egyszer aztán kidoboltatta a városban, hogy a mészáros mesterségről Talléros és Galléros javára végkép lemond. Neki elég jövedelmet biztosít a főbírói szék! Hadd éljen a két társa ismét gondtalanul. Ugyis lett. Ismét jóra fordult a sorsuk. És Talléros, Galléros, Gavalléros újra a legjobb barátok lettek. De most már hívek maradtak egymáshoz — mindhalálig.

Fürödni ment Gyurka, János — ki a folyó partra. Lubickolnak is vidáman a hús habokban. Jól van fiúk, jól van lányok, a fürdőzés hasznos, ám a víznek sodra is van s örvény, amely sodor. Vigyázatok hát a vízben. — S hallgassátok meg a nagyok szavát, akik óvatosságra intenek benneteket.

A berlini nagy nemzetközi kiállításon nagy érdeklődést váltott ki ezen a képen látható négyes fogat amelynek a kocsisa, s a rajta ülő két hölgy is szép magyar ruhába voltak öltözve. Meg is bámulták a festői szép magyar viseletet a berliniek.

Kis történet a nagy vakációból.

— ELBESZÉLÉS —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Írta: Teleky Pál.

Meleg, Júliusi délelőtt volt.

A vasárnapi templom után a hűvös templomból, a színes tömeggel együtt kiléptem az utcára, mely az emberektől most hirtelen egész forgalmas lett. Mindenki sietett hazafelé. Mindenki menekült a tűző Nap elől az árnyékot keresve, mert a déli meleg szinte kibírhatatlan volt.

Megindultam hazafelé.

Sokat nem kellett a melegben mennem, mert alig pár lépésnyire laktunk a templomtól.

Befordultam a kapun és éppen be akartam tenni magam mögött az ajtót, mikor egy ismerős hang utánamkiáltott:

— Szervusz Pali! Miért sietsz úgy?

Gyorsan megfordultam. Bandi volt. Nagy lépésekkel sietett felém.

Ő az én régi jó barátom, kivel együtt nőtem föl és akivel együtt töltöttem sok, boldog vakációt. Már rég, szinte egy éve nem láttam, mert ő azóta egyetemen tanult, én meg visszamentem a gimnáziumba.

— Szervusz Bandi — viszonztam örömmel köszönését, miközben pár lépést tettem feléje. — Hát téged mi szél hozott erre felé — érdeklődtem. Már majd egy éve nem láttalak.

Kezet szorítottunk...

— Bizony sok víz folyt le azóta az Óceánba. De remélem ezen a nyáron ismét együtt leszünk. Mert hidd el, az igazat megvallva, már rég vártam én is ezt a vakációt, pedig mondhatom, dolgozni is szeretek... De tudod az egyetem valamivel nehezebb és az ember már vágyik egy kis pihenés után.

— Természetes, hogy vártad — jegyeztem meg — mert munka után édes a nyugalom. A „jó” közmondás is azt tartja.

— Na, nem nagy pihenés volt ez számodra, mondhatom. De most ne erről beszéljünk. Ma délután remélem jössz fürdeni? Kitűnő a víz. A tegnap is voltam. — Ott lesznek Pisták is — folytatta lelkesen — és az egész tavalyi kis társaság. Tudod te. A tegnap is igazán csak te hiányoztál...

— Köszönöm, de ma részemről... nem, ma nem mehetek — mondtam határozottan — mert...

— Talán olyan fontos dolgod akadt? — vágott szavamba. — Tán' nem tanulsz most is?

— Hová gondolsz — ütöttem meg — de hát... hát neked, tudod, megmondhatom, szó köztünk maradjon...

— Természetesen...

— Tudod — kezdtem csendesen a magyarázkodást, miután óvatosan körülnéztem

— ma délután nem lesz itthon senki, mert mindnyájan kimennek a szőlőbe. Ilyenkor az apám fegyverével lemegyek a csűröskertbe néhányat puffogatni. Nem tartanál velem?

— Ne haragudjál! — mentegetőzött — de már megígérted, hogy ma ott leszek. Talán majd máskor, ha lesz még alkalom. Remélem nem haragszol?

— Nem, egyáltalán! — nyugtattam meg. — Ha megígérted, egy szóval sem tartalak vissza. Engem legalább kimentesz a társaság előtt. Jó mulatást!

Ezzel elváltunk.

Befelé indultam a virágoskerten keresztül. Floki, a kis foxikutyám, vig szökdecseléssel sietett üdvözlésemre. Megállt mellettém és várta, hogy megsimogassam. Sokáig nem vártam, lehajoltam, megsimogattam, meglapogattam okos kis fejét és gyöngéden meghúzigáltam füleit. Ez úgy lászik jólesett neki, mert első lábait barátságosan rámtette.

— Na Floki! Ma ebéd után vadászni megyünk? — szoltam hozzá halkán, nehogy meghallja valaki.

Úgy tett most, mintha megértette volna. Előreszaladt a bejáratig, onnan ismét vissza, nagyokat ugrálva. Így kísért egészen az ajtóig.

Az asztalt már megterítették, mikor beléptem a nagy ebédlőbe.

Nem sokára asztalhoz ültünk.

Csak telne minél hamarább el ez a pár óra! Gondoltam.

Ebéd után egyre az öreg faliórát néztem. Ugy tűnt most nekem, mintha állna az idő. Azt hittem soha sem fog eltelni ez a pár óra.

Mégis elmúlt...

A lovakat befogták a koci elé, pár perc s a koci kigördült a kapun és mindenkit magával vitt a szőlőbe.

— Most jövök én — gondoltam, s a tornácra befelé indultam.

Amint az édesapám szobája felé közeltem, egy kicsit kellemetlenül éreztem magam. Éreztem, mintha valami nem lenne rendben. Az ajtó előtt megtorpantam egy pillanatra. — Menjek? Ne menjek?... Eh mindegy! Lesz, ami lesz! Ezzel lenyomtam a kilincset és beléptem...

A szobában mindent a legnagyobb rendben találtam. Az antik fegyvertartón ott álltak sorban a különféle vadászfegyverek. Odaléptem, hogy leakasszam az egyiket, de egy pillanattal később mosolyogva visszaléptem.

— Ezt a nagy fegyvert vigyem? Hisz nem indulok medvevadászatra!

Azzal odaléptem a íróasztalhoz és kihúztam a középső fiókot. A régi levelek és újságok között ott feküdt édesapám vadonatúj revolvéré a tölténydoboz mellett, mikor utánanyultam, s hirtelen mozdulattal kivettem a fiókból...

A nyoma ott maradt a poros fiókban, amit gyorsan eltüntettem, nehogy a nyom eláruljon.

Az utcai kapú ebben a pillanatban éleset csikordult. A hideg végigfutott a hátamon... Gyorsan visszadobtam a revolvért a fiókba, odaugrottam az ablakhoz, félrerántottam a függönyt és kinéztem a kertbe. A következő pillanatban már megnyugodva folytattam az előkészületet. Marci volt, a kocsisunk kisfia...

Most már végleg magamhoz vettem a kis fegyvert, belemarkoltam a tölténydobozba és zsebrettettem pár darab serétes töltényt.

Kifelé indultam. A folyosón fűttyentetem Flokinak. Örömmel jött, mintha tudta volna, hogy miről van szó.

Elindultunk.

Útunk a gazdasági udvaron vezetett keresztül. A csűröskert ajtaja mellett egy gerendán Marci ült és parittyáját igazgatta. Mikor meglátott, fölállt és illemtudóan megkérdezte csakhogy mondjon valamit:

Hová megy az urfi?

— Egy kicsit körülnézek a csűröskertben — válaszoltam, s tovább siettem, nehogy mellém szegődjön.

Most már a csűröskert puha pázsitszőnyegén haladtam tovább Flokival. A fűből ijedt apró kis békák nagy ugrásokkal menekültek előlünk.

Amint a csűröskert vége felé közeledtünk, tekintetem végigszaladt a kerítés sűrű bokrain, s örömmel fedeztem fel, hogy az egyik bokron egész csomó veréb vidám csiripeléssel zavarta meg a természet csöndjét.

— Élvezettel fogok majd közéjük durran-tani — gondoltam, s hogy észrevétlenül közelíthessem meg őket, irányt változtattam. Mikor odaértem a sűrű bokrokkal övezett kerítéshez, megálltam. Megtöltöttem a revolvért és óvatosan megindulam a kerítés melletti ösvényen.

Már csak alig tíz lépésre lehettem tőlük, mikor az éber verebek, óvatosságom ellenére is észrevettek, s egy szempillantás alatt tova-repültek és eltűntek a szomszéd kert sűrű bokraiban.

— Nem baj — vigasztaltam magam — jön még ma ide elég! Ezzel egy dombos fa árnyékába ültem és zsebkendőmmel végigtörölgettem verejtékes homlokomat.

(Folyt. köv.)

Kirándulásaink.

Május 22-én rendezte meg az Uj Cimborá első kirándulását a Hója erdőbe, a másodikat június 12-én, szintén a Hója erdőbe. Mindkét kirándulás nagyszerűen sikerült. A lenti kép a második kirándulásról való. Kis cimboráink lassan-lassan megszokják a turistaságot, de

pattól senki el nem mehet engedély nélkül kószálni. 2. Vízet kimelegedve inni nem szabad. 3. Evés csak akkor van, amikor mindenki étkezik (tízórai, ebéd és uzsonna). 4. A holmijára mindenki ügyel. 5. A játékokban mindenki egyformán résztvesz.

megszokják a fegyelmet s rendet is amelyhez alkalmazkodniuk kell a kirándulások alatt. — A kirándulás legfontosabb szabályai a következők: 1. A kiránduló csa-

A kiránduláson volt szavalás, játék, mesemondás. Mindenki pompásan érezte magát. A következő kirándulást jun. 26-ára tervezte az Uj Cimborá.

Egyetek sok mézet.

A méz a legegészségesebb, természetes édesség. A mézet a szorgalmas méhecskék a virágok kelyhében képződő nektárból készítik. Könnyen emészthető gyümölcscukrok mellett a méz savakat és illatosító anyagokat is tartalmaz, amelyek izletességét és élvezetőségét növelik.

A mézről régi idő óta azt tartja a közfelfogás, hogy különféle betegségek ellen sikerrel használhatók. Főképpen hűléses megbetegedéseknél alkalmazzák nyersen, vagy teában eredménnyel. Most, amikor sok retek van, jó tudni, hogy a felvágott retekkel összekevert méz kitűnő gyógyszer, amely a hurutos betegségeket gyógyítja.

Tudományosan végzett kísérletek bizonyítják, hogy a méz különösen gyermekeknek nélkülözhetetlen táplálék, mert olyan kedvezően befolyásolja testi és szellemi fejlődésüket, mint azt kevés tápszerről lehet megállapítani. Gyenge fejlődésű, vérszegény gyermekek mézzel való táplálása után megerősödnek és utolériik fejlődésben az egészséges gyermekeket.

Orvosi kísérletek igazolják, hogy azoknak a gyermekeknek a vérében, akiket méz-

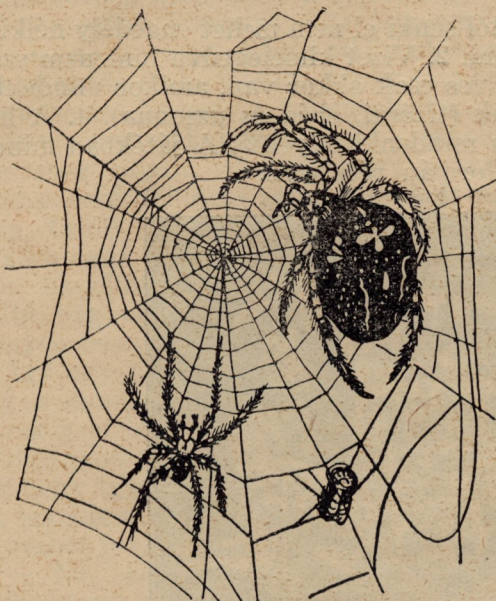
zel tápláltak, több vörös vérsajt volt, mint azoknak, akik nem kaptak mézet. A vér egészségesebbé való válása után rohamosan bekövetkezett a vérszegény gyermeknél a hízás is, ami a teljes gyógyulás jele.

A szív legfontosabb tápláléka a cukor, mégpedig abban a könnyen emészthető formában, ahogyan a mézben található. Ezért Németországban a katonáknak, amikor nehéz gyakorlatokat végeznek, sok mézet adnak táplálékkul, mert azt tapasztalták, hogy munkabírásuk és kitartásuk nagyon fokozódik. Az elmondottak igazolják, hogy a mézet nem szabad közönséges tápláléknak tartani, hanem elsőbbséget kell neki biztosítani a táplálékok között és különösen a gyermekek fogyasztanak minél több mézet, mert amint az elmondottak igazolják, testi és szellemi fejlődésükre rendkívül jó hatással van.

Feri bácsi.

A pók és hálója.

Csak a tudatlan gyermek mondja azt, hogy jó a kutyának meg macskának, hogy nincs semmi dolguk, foglalkozásuk. Meg a többi állatoknak sincs mestersége foglalkozása. Pedig dehogy is nincs. Lám a fenti képen a pók milyen lehelet finomsággal szövi remekbe a hálóját. Így a pók ugyanazt csinálja, amit a takácsok, sző-sző egyre sző.

A kellemetlen ritka bélyeg.

Jó néhány évvel ezelőtt botrányos jelenet játszódott le az egyik berlini bélyegkereskedő üzletében. Egy előkelő külsejű fiatalember a főnököt kereste s mikor ennek különszobájába bevezették, megvételre kínált neki egy páratlan ritkaságot. Báden nagyhercegség első kibocsátású bélyegsorozatából a 9 krajcáros bélyeg, kifogástalan állapotban, az eredeti levélen, csak hogy nem a rendes rózsaszínű, hanem zöld színben. A kereskedő gyanakodva nézett hol a levélre, hol az előkelő látogatóra. A bélyeg az 1851-beli első kibocsátásból való, tehát a rendes színben is elég ritka. Megvizsgálta, nagyítóüveggel nézegette, összehasonlította egy rendes rózsaszínű 9 krajcárossal: a rajz és nyomás hajszálig egyezett, de mégis, hogy lehet zöld, aminek pirosnak kellene lennie?

Senki sem tudott addig erről a hibás nyomásról, ellenben kevéssel azelőtt járta be a világot a hír, hogy bélyeghamisítók érkeztek, akik számos értéktelen bélyegnek a színét vegyi uton megváltoztatták olyanra, amelyet aztán magas áron értékesíthettek. A kereskedő gyanút fogott: hátha ez az előkelő

úr is a bélyeghamisítók bandájához tartozik? Vallatni kezdte a fiatalembert, aki eleinte udvariasan felelt, de, amikor a kereskedő nyíltan meggyanúsította a hamisítással, sértődötten távozni akart. A kereskedő erre rendőrt hivatott, mire kitört a botrány, aminek a törvényszéken volt a folytatása. A főtárgyalásig az egész bélyeggyűjtővilág a legnagyobb izgalmakat élte át. Vajjon hamisítvány-e a bádeni zöld 9 krajcáros, vagy nem? A kérdést azonban nem tudták eldönteni. Még a törvényszék hivatalos vegyészei sem mertek határozottan nyilatkozni, hogy nem vegyi uton változtatták-e meg az eredeti rózsaszínt zöldre?

És ekkor, az utolsó percben Türeczheim báró, a híres bélyeggyűjtő kifogástalan levelet mutatott be a berlini bélyeggyűjtő-egyesületben. Ezt a levelet a báró nagybátyja irta Altdorfból Karlsruheba, a báró édesapjának s a levélen zöldsínű 9 krajcáros bélyeg volt. Kiderült tehát, hogy nem hamisítás történt, hanem nyomdai tévedés a bélyeg készítésénél, amit addig senki sem vett észre. A nyomdában véletlenül összecserélték a hatos és a kilences számokat, s a zöld hatkrajcáros helyett néhány ív kilenc krajcáros bélyeget nyomtak ugyancsak zöld színben. A tévedés tovább folytatódott azzal, hogy a bélyegeket a posta is mint 6-krajcárosokat adta el, sőt a levelek feladói sem figyelték meg a különbséget, hanem egyszerűen felragasztották a téves kilenc krajcárosokat hat krajcáros bélyegek helyett. Akkor ugyanis egy levélre hat krajcárt kellett ragasztani.

Természetes, hogy a kereskedő nyomban bocsánatot kért a megsértett fiatalembertől, sőt megvásárolta tőle a ritka tévnyomást is 2500 márkáért, ami körülbelül kétszázezer lejnek felel meg.

Bizony ma már alig fordulhatna elő, hogy valaki ilyen szerencsés felfedező legyen, de azért sokszor meghálálják a bélyeg az az fáradságot, amit a lelkiismeretes bélyeggyűjtők reá fordítanak.

Feri bácsi.

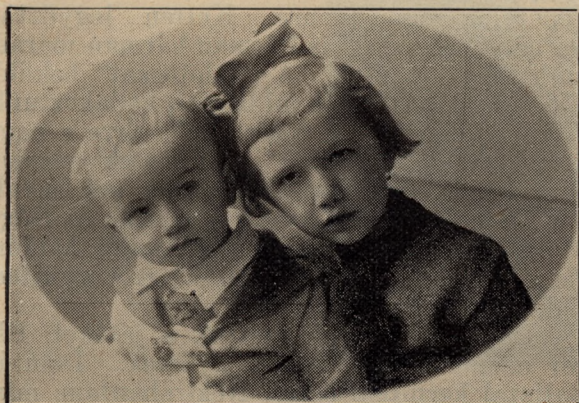
Figyelem! Bélyegcserélő délutánokat az Uj Cimbora szerkesztőségében (Str. Baron L. Pap 5.) minden kedden délután fél háromtól fél négyig tartunk. Szeretettel hívunk meg minden érdeklődő Uj Cimbora bélyeggyűjtőt.

Ahogy kis munkatársaink írnak...

BEMUTATKOZÓ.

Ezen a fényképen mi is bemutatkozunk a szerkesztő néninek, meg a többi kis cimborának. Nevünk: Benedekffy Gyöngyvér és Csaba. Szeretettel üdvözlünk minden kis cim-

borát. Mi még nem járunk iskolába, azért is a kis szürke veréb írja helyettünk ezt a levelet. A legnagyobb örömünk mindig az, amikor a postás bácsi hozza az Uj Cimborát. Édesanyánk szokta nekünk előolvasni. Legjobban a meséket, verseket szeretjük.

Kezeit csókolja:

Benedekffy Gyöngyvér és Csaba.

E levélben én is bemutatkozom. Nevem Soós Pál, III. g. o. t. Brasovban lakunk. Az Uj Cimborát mindig érdeklődéssel és szívesen olvasom, mert úgy érzem, hogy hozzánk, a nagyobbakhoz is tud szólni. Én különösen a *Hogy írjuk?* rovatot olvasom szívesen, meg azokat a nyelvtani magyarázatokat, amiket maguk a kis cimborák fűznek egy-egy olvasótársunk dolgozatához. Mindig tanulok egy-egy ilyen leckéből. Hálás is vagyok a szerkesztő néninek érte.

Brasov.

Kezeit csókolja:

Soós Gábor, III. g. o. t.

Milyen hibákat találtam a kis cimborák írásaiban?

Én a saját magam dolgozatában is megtaláltam a hibákat — *zöldül*. Ezt helyesen úgy írjuk, hogy *zöldül*.

A Mózes Piroska levelében az alanti szavakat a következőképpen írtam volna:

Marcus, Új Cimborá olvasóinak, a miért, a melyet, jól eső érzéssel olvasuk, megígérte, előfizetési, el küldi, adig is, Mózes, tanítónő képző, ellemi, olvasói, csokoljuk.

Helyesen: március kis kezdőbetűvel, mivel a hónapok, napok, évszakok neveit a magyar nyelvben kis kezdőbetűkkel írjuk. Új Cimborá nagy kezdőbetűvel, mivel ez ennek a kis újságnak a saját *tulajdonneve*. S minden *tulajdonfőnevet* nagy kezdőbetűvel írunk. Olvasóinak: az ó betűre vesszőt teszünk, mert különben o betűnek olvasná mindenki, úgy-szintén a Mózes, olvasói szavakban hasonlóan. Jóleső — egyszóba vesszük, amiért, amelyet, megígérte, elküldi, előfizetési, tanítóképző — ezek összetett szavak, amelyeket mindig egybe írunk. érzéssel: két „s“-el, addig is: két „d“-vel, elemi — egy „l“-el írjuk; csokoljuk: szintén vesszőt teszünk az o-ra.

Ulmeni.

Kezeit csókolja:

Bene Ibolya, IV. el. o. t.

Milyen helyesírási hibákat találtam a kis cimborák írásaiban?

A Bene Ibolya VI. el. o. t. Ulmeni dolgozatában virág magokat, virágos, zöldül, kertben, vígság, eső, borítja.

Én helyesen így írnám: *virágmagvakat, zöldül, vígság, eső öntözi* (és nem eső borítja, mivel hó, vagy száraz levél boríthatja a földet), viz is, de eső nem. Ebben az esetben az eső öntözi a földet. Mit szölközök hozzá kis cimborák, így van-e?

Cluj.

Ferenczy Géza, III. g. o. t.

A Szerkesztő néni megjegyzése.

Helyesnek találok a megjegyzésed Ferenczy Géza. Egy kitételhez azonban nekem is volna hozzászólásom. A dolgozatban ez áll: „Ekkor szántanak és vetnek az emberek“ a *mezőn*. A *kertben* ásnak, vetnek, a *virágos kertben* pedig virágmagokat vetnek. Úgy gondolod, hogy helyesebben te így írnád:

A *kertbe* pedig virágmagokat vetnek. No most kinek van igaza? Neked-e vagy Bene Ibolyának? Ám tegyük csak fel a kérdést: Hol szántanak-vetnek? A *mezőn*. Hol ásnak? a *kertben*. Hol vetnek virágmagvakat? Szintén benn a *kertben*, még pedig a *virágoskertben*. Tehát a mondatok mind *hol?* kérdésre felelnek s ebben az esetben helyes a *ban-ben* rag. Ha azonban azt írnám, hogy a *kertbe* megyek virágmagvakat vetni, akkor már *hová?* kérdésre felelne a mondat s valóban *ba-be* rag illene a szóhoz. Ilyenformán én helyesnek találok a Bene Ibolya mondatát.

Mindenesetre dicséretet érdemelsz Ferenczy Géza, hogy ilyen komolyan és alaposan foglalkozol a magyar nyelvvel.

Indiánok és cow-boyok harca.

— Szünidei történet. —
Írta: Méder Zoltán.

I. FEJEZET.

Vasárnap reggel 1/2 hétkor érkezett meg az első harcos: Borbély Ferenc. Körülnézett. Nem látott senkit. Letette az ennivalóját a közös almafa alá és felmászott a fára. Alig evett meg egy-két darabot, jött a két testvér: Tóth Béla és László. Elkezdtek füttyölni, de Borbély, akit nem láttak, nem füttyölt vissza, de nem is tudott volna hisz tele volt a szája. Tóthék mivelhogy nem láttak senkit, le akarták tenni a csomagjukat, de Béla erős ütést érzett a fején, mely egy félig rothadt almától eredt. Főlnézett a fára és meglátta Borbélyt, aki szavalni kezdte az indián himnusz: „Én vagyok amaz indián harcos, ki hiányzó jobb kezében rozsdás kardot villogtat és sánta lábával rohan árkon-bokron keresztül, míg nem egy eltévedt puskából jövő kard leteríti és szívszélhűdésben hősi halált hal nemzetéért“.

Kiássuk a tomahawkot.

— Csoda, hogy nem robban szét a fejed a nagy okosságtól — kezdett gúnyolódni Béla.

— Még jó, hogy nem robbant szét a rothadt almától — vágott vissza Borbély.

— Elég legyen a veszekedésből, halljátok! — kiáltott hátul Nagy Jóska, a többi megérkezett 9 fiúval. — Feri szállj le a fáról. Ti meg rakodjatok le. Ki hiányzik? — Méder — kiáltották kórushan.

— Hogy én hiányzok? — hát nem láttok, hogy itt vagyok. Kiáltottam én is. De nem jöhettem hamarabb, mert be kellett fejezni a szénahordást.

Megkezdődött a hadijátékra való készülődés, az izgalmas válogatás. — Ki melyik csapatban harcol — indián csapatban-e, vagy cow-boy csapatban?

A két csapat így oszlott meg: indiánok: Tóth Béla, Borbély Feri, Batiz Bandi, Boer Bandi, Butyka Bandi, Méder Feri és Méder Árpí. Cow-boyok: Nagy Jóska, Tóth Laci, Butyka Aladár, Fenczel Pista, Méder Zoli és Méder Ákos.

II. FEJEZET.

A harc megindul. Az üldözöttek bekerítik az üldözőket.

1/28-kor kezdődött meg a játék. Az indiánok voltak az üldözöttek és a cow-boyok az üldözők. Előszedték a már előkészített, rongyba csavart botokat és indultunk negyed óra múlva az indiánok üldözésére. Ők ott voltak a patak melletti sziklák közt a bokrok mögött. Mi bekerítettük őket és vad esata-

kiáltással rohantunk az ellenségre. Azt azonban, hogy csak hárman vannak ott, később vettük észre, mikor is a többiek hátba kaptak minket. Megkezdődött a küzdelem. Csaptogtak a kardok és a riasztó pisztolyok. Néha lehetett hallani a jajgatást is, mikor valakit kupánvágtak. Én Borbélyal kerültem össze. Miután kilőttük a dugókat, öszecsaptunk. Vagy 5 percig verekedtünk, mikor megjelent Fenczel a segítségemre. Ketten legyűrtük Borbélyt. Mi is, ők is hárman-hárman maradtunk meg — „élve“. A „halottakat“ beküldtük a „hullaházba“ és mi tovább hadakoztunk. Végül is csak a két vezér „élt“. Erre a nagy eseményre a „halottak“ is kijöttek nézni a párviadalt. Összezsaptak és csak azt láttuk, hogy a Tóth kardja kiesik a kezéből és Nagy pedig fejbe vágta, mire Tóth nagy haldoklás közben elment ebédelni. Új erőt gyűjteni a délutáni küzdelmekhez.

Délután ismét folytattuk a játékot. Ekkor azonban az indiánok győztek. Délután Batizzal kerültem össze. Nekirohantam, mire ő egy nagyot ütött a fejemre, amelynek nyomán egy jókora daganat keletkezett, mire Batizt kiállították.

III. FEJEZET.

A hazamenetel.

Este 1/29-kor ért véget a játék. A fiúk sok szerencsét kívántak az új daganathoz. T. i. egy régi is volt. Aztán lementünk a patakba megmosdani. Később a már kiürült hátizsákokat és táskákat újból megtöltöttük, de most már gyümölcssel és nagy békességben, testvéri egyetértésben, énekelve mentünk haza.

Eljött a nyár.

Írta: Vincze Sándor.

Eljött a nyár, a mezőkön
kasza pendül,
Az aratók ajkairól
nóta csendül.
Felettük a pacsirta is
dalt zengedez,
Az aratók legkedvesebb
zenéje ez.
Mindenki víg, mert gazdag most
az aratás,
Meghajlik a dús szemektől
terhelt kalász.
Lesz majd puha, foszlósbélű
kenyér s kalács,
Aki adta, legyen annak
hálaadás.

MARCELLA NÉNI POSTÁJA

Lapunk munkatársaink, kis cimboráinknak s jó barátainknak kellemes nyári pihenőt kívánunk.

Kelemen Pál: A gyermekek újabb küldeményét még annak idején megkaptuk. Be is sorozzuk a kiállítási anyagba. Összel aztán majd ismét felvesszük az iskolával a kapcsolatokat. — *L. Ady Mariska:* Betegsége minket is lehangol. Szeretném azonban hinni, hogy a lélek erőssége legyőzi a testet, s a betegség, amely legtöbbször lelki okokra vezethető vissza, elveszti erejét a lélek erős akaratával szemben. A kis cimborák s velük együtt én is szeretettel kívánunk mielőbbi felgyógyulást. — *Kormos Jenő.* Az előadásunk alkalmával küldött üdvözlő sorokat köszönöm. A cikksorozat folytatását várjuk. Zawada még nem írt semmit. Meleg üdvözet mindkettőjüknek. — *Nemes Nagy Mária.* Megjelent szép verses kötetéhez, amelynek címe: „Vád...” gratulálok. A könyv mélyértelmű gondolatai, szép darabjai jó uton indítják el a könyvet, amelynek hiszem, hogy meg is lesz a méltó irodalmi sikere. Eddig nem foglalkozhattam érdemben a könyvvel, ezután több időm lesz rá. — *Lévay Lajos.* A megkezdett munkának folytatását várjuk. Szíves üdvözet. — *Kirjákné Kovács Emma.* Hosszú leveledre én is hosszú levéllel akartam válaszolni. De ezer gond, baj foglal le engem is és ezért maradt az írás. A küldött darabok mind helyüket állják. A nyáron közlésre kerül az egyik próza is. Úgy látom azonban a verselésben inkább otthon vagy, bár a prózai munkáid is jók. A falusi élet apró eseményeit, életét megörökítő versek felbecsülhetetlenek. Ezekre mindig szükségünk is van. — *Dávid Gabriella.* Hosszú leveledre sajnos rengeteg elfoglaltságom miatt nem tudtam válaszolni, de talán majd a nagy szünetben inkább ráérek. Pedig sok mindenről akarok neked írni. — *Vincze Sándor.* Nyári verse épp a kellő időben érkezett. Hasonló tárgyú és témájú verseket a falusi élet köréből máskor is szívesen veszünk. *Fejérvári Margit.* Beküldött írásai szép reményekre jogosítanak. Sajnos, hogy a helyesírással hadilábon áll. Aki irodalmi téren akar működni, a legkevesebb, amit tehet azért a nyelvért, hogy megtanulja alaposan a helyesírást. — *Kleinberger Jenőke* II. el. ot. Most léptél be az „Új Cimborá” olvasói közé. S lám máris tevékenykedsz. Megfejtéd ügyesen a rejtvényt — s szorgalmasan eljársz a szombatdelutáni találkozókra.

Lovász József: Új rajzaid is kiállításra kerülnek. — *Fodor Éva* IV. Szeretném, ha ne-

ked külön is járna az „Új Cimborá”. Én azt hiszem, ha megkéred szépen édesapádat, meg is fogja neked rendelni. A kapott magvakból az iskola udvarára is ültettetek. — *Satumare-i cimborák:* Megkaptam a gratuláló leveleteket az előadás után. Hálás, ragaszkodó szívetek dobogott ki leveletek minden sorából. Külön öröm számotokra, írástok leveletekben, hogy 1934 nyarán a Satumare-i nagy színpadon ti is lejátszottátok az „Egyeszer egy királylányt” — s még most is emlegetitek s a bácsik és nénik is emlegetik, hogy milyen szép volt az előadás. Balogh Anti, Bözsike, Bartha Zsiga, Biró Katóka, Bodonyi Ilonka, Csigi Irén, Csendes Iván, Fűrér Évike, Damó Karcsi, Ferenczy Kálmán, Hercz Ella, Jakab Agica, Iczkovits Tibi, Kósa Gabi és Attila, és ti, többi kis satumarei kis cimborák írástok a szünetben, hogy halljak rólatok hírt. — *Cluj-i kis cimborák,* Rosenfeld Károly III. g. ot., Ferenczy Géza III. g. ot., Meisner Éva V. el. ot., Blau Arienn Baba IV. el. ot.: rejtvény megfejtétek még idejében beérkezett s így a sorsolásban részt is vesznek. — *Barta Ilonka és Jancsi,* Turda: A címeteket kijavítottuk. — *Rácz Eszti* VII. el. ot., Abrud: A rajzkiállítás versenydíját megkaptátok. Volt öröm az iskolában! El is határoztátok, hogy a következő kiállításon is részt vesztek.

Benedekffy Gyöngyi, Mureșmort: Küldöd a bemutatkozó leveled. S mivel még nem jársz iskolába a kis szürke veréb írta meg helyetted a levelet. Örülök, hogy édes jó anyáddal személyesen is megismerkedhettem. Elmondta, hogy milyen nehezen várod öcsikéddel együtt az „Új Cimborát”. A küldött virágpalánták megfogantak-e?

Tar Béla IV. el. o. t. Abrud. Az országos rajzkiállítás ajándékait megkaptad s örültél is neki nagyon. A magvakat az iskola udvarán vetettétek el. Örömmel látom haladástokat. A következő új iskolaévben majd ismét felvesszük az iskolátokkal az összeköttetést. — *Pataky Béla* I. g. o. t. Rejtvény megfejtésed sorsolásra kerül. — *Müller Erzsébet* IV. el. o. t. A fágárai róm. kath. elemi iskola nevében írtál. Küldöd a megfejtést. A rovatvezetőnek át is adom. Az elmúlt évben ügyesen munkálkodtatok. Remélem, hogy majd a következő iskolaévben is olyan bízgó rejtvényfejtők és levelezők lesztek. — *Gálffy Gábor* IV. el. o. t. Örömmel látod a szerkesztői üzenetekből, hogy az I. G. Ducai kis cimborák közül Péter Lóránd is munkásságba kezdett. Így is kell. Az az ujság nem csak azért jár, hogy eloludjatok mellette, hanem, hogy minden sorát elolvassátok és a közös munkákba mindnyájan belekapcsolódjatok. A megfejtés a rovatvezetőhöz kerül.

FEJTÖRŐ

Betűrejtvények.

1.

Beküldte: Bleicher Pál, III. g. o. t. Alba-Iulia.

K 1 X

2.

Beküldte: Pitó Laci és Mancsi, Iași.

K 5 5 Ü

3. Földrajzi pótlórejtvény.

Beküldte: Dániel Sándor, III. g. o. tan. Cluj.

—iga, —laszország, —agyarország, —bania,
—émetország, —zland, —nglia.

Megfejtési határidő: 1938 július 20. A megfejtők között jutalomkönyveket sorsolunk ki.

A 13-ik számban közölt rejtvények megfejtései: 1. Névjegyrejtvény: Bethlen Gábor, fejedelem. 2. Betűrejtvény: Sötétség. 3. Földrajzi pótlórejtvény: Eurázia.

A 14-ik számban közölt rejtvények megfejtései: 1. Keresztrejtvény: Vízszintes: 1. Egyszer volt, hol nem volt. Függőleges: 1. Etelközi. 2. German. 14. Élet. 2. Pótlórejtvény: Velence.

Megfejtést küldtek be: Pitó László és Mancsi, fagarasi rom. kath. el. iskola VII. o. növendékeinek nevében Somodi Ilona, Meissner Éva, Rosenfeld Károly, Szakács Ernő, Ferenczi Géza, Szakács Márton, Pataky Béla, Kovács Bözsike, Bogdán Jancsi, Szárhegyi István, Fényes Tibor, Halmay Zoltán, Kiss Piroska, Balogh Ibolyka és Fekete Ilonka.

Könyvjutalomban részesültek: Szakács Márton, Cluj, Halmay Zoltán, Arad.

Ki tudja?

Beküldte: Méder Zoltán, IV. g. o. tan. Cluj.

1. Ki fiai voltak Hunor és Magyar?
2. Ki volt Isten ostroma?
3. Ki volt a hét vezér?
4. Hányban lett Szent István megkeresztelve?
5. Ki tiltotta el a boszorkánypereket?

Jan Matejko születésének százéves évfordulója.

Ugyan bizony miért fontos előttünk, magyarok előtt ennek a lengyel festőnek a centenáriuma? A születésének a százéves évfordulója?

Jan Matejko nevét történelmi vonatkozású képei tették híressé. Ő volt az, aki a varsói királyi palota nagy képtérme számára megfestette az erdélyi fejedelemből lett Báthory István lengyel király hatalmas falképét. A kép a maga nagyszerűségében megfogja, megragadja a szemlélő szívét, lelkét; teljesen idegen nemzetiségűek, akik nem tudják ki volt Báthory István — állnak, állodágnak órákig lenyűgözve a kép előtt, amely azt a jelenetet örökíti meg, amikor Báthory István diadalmas háború közben meghódításra kényszerít egy orosz fejedelmet. Ennyiben, ezzel a képpel kapcsolatban, érdekel bennünket magyarokat a lengyel Jan Matejko neve.

Az Uj Cimbora fagyalt-délutánja. Benne vagyunk a pihenő időben. Sokan kis cimboráink közül már el is hagyták a várost, falun fürdőznek, nyaralnak. Ám nem lenne igazságos, hogy azok a kis cimborák unatkozzanak, akik itthon maradtak. Az Uj Cimbora most július közepén egy vasárnap délután, fagyalt-délután rendez, amelyre az összes itthonlevő kis cimborákat meghívja. De meghívja a szülőket s a többi gyermekeket is. A fagyalt áráról és a pontos időről a helyi napilapok még írni fognak.

Könnyű állandó mellékjövedelem lehetősége nyílt meg városunkban és vidéken könyvkedvelő, komoly, tevékeny urak és hölgyek számára. Életkor nem számít. Saját érdekében jelentkezék mielőbb, pontos cím, foglalkozás és személyi adatok megjelölésével. Leveleket „Könyvkedvelő” jelígre lapunk kiadóhivatalába (Cluj, Str. Baron L. Pop 5.) kérünk.

Előfizetési árak: Egész évre 200, fél évre 100 lej. — Egyes szám ára 6 lej. Magyarországon 12 p., Jugoszláviában 150 dinár, Csehszlovákiában 60 ck. Amerikában 300 lej.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
FERENCZY LÁSZLÓ MARCELLA.

Főmunkatársak:
**TELEKY DEZSŐ, SIMON SÁNDOR
és KORMOS JENŐ.**

Minden cikkért a szerzője felelős.